

NIDV 40 JAAR

MEER GELD VOOR
DEFENSIE

NIDV AL 40 JAAR
RELEVANT

INDUSTRIE
POSITIONEREN

SLEUTELROL
BIJ F-35

NEDS

NIDV EXHIBITION DEFENCE & SECURITY

35TH EDITION
THURSDAY NOVEMBER 21, 2024
AT ROTTERDAM AHOY

LEARN ALL ABOUT THE LATEST DEVELOPMENTS IN THE
FIELD OF DEFENCE AND SECURITY IN ONE DAY!

OPENING HOURS
08.00 – 17.00 HRS

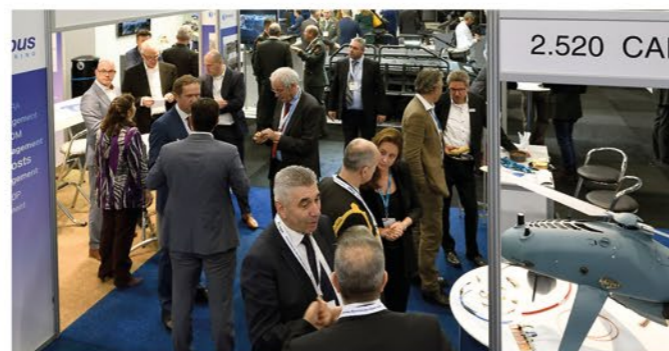

LARGEST DEFENCE AND SECURITY CONFERENCE & EXHIBITION IN THE BENELUX

NUMBER OF VISITORS
2500 DECISION MAKERS

Types of visitors
Government agencies,
companies, politics,
knowledge institutes,
international companies,
Ministries of Defence,
Economic Affairs and Climate,
Foreign Affairs, Justice,
Security Regions, Police
Corps, Coast Guard and
military attachés

More information:
www.nidvexhibition.eu

NIDV DEFENSIE & VEILIGHEID

STICHTING NEDERLANDSE INDUSTRIE VOOR DEFENSIE EN VEILIGHEID

Van de voorzitter

1984 was het jaar dat Joseph Luns na dertien jaar afscheid nam als secretaris-generaal van de NAVO. Het jaar waarin president Reagan tijdens een microfoontest zei dat hij net bevel gegeven had de Sovjetunie te bombarderen. Na snelle excuses voor deze grap werd de zaak als afgedaan beschouwd. Enkele maanden later werd Reagan herkozen als president van de Verenigde Staten. Het was ook het jaar dat de personal computer beschikbaar kwam voor het brede publiek.

Het zijn de nadagen van de Koude Oorlog. Het defensiebudget is met 3 procent nog ruim boven de NAVO-norm, er wordt in de Tweede Kamer gesproken over kostenoverschrijdingen van de Walrusklasse, over de noodzaak om interoperabiliteit. Toen al hadden de VS kritiek op de te beperkte defensie-inspanningen vanuit de Europese lidstaten en werd geoordeeld dat *credible deterrence* hoogst noodzakelijk is. Standaardisatie van procedures moet binnen de NAVO leidend zijn én de minister van defensie Job de Ruiter is van mening dat een actieve betrokkenheid van de Nederlandse industrie noodzakelijk is. De NIDV (toen nog Nederlandse Industriële Inschakeling Defensie) wordt opgericht door de ministeries van Defensie, Buitenlandse Zaken en Economische Zaken met als doel om de Nederlandse defensie-industrie samen met de kennisinstellingen duurzaam te positioneren in binnen- en buitenland.

Wat is er dan in 40 jaar veranderd? Heel veel. We hebben na het innen van het vredesdividend en decennia van bezuinigingen het adagium "beste product voor de beste prijs" aangevuld met de dimensies tijd, beschikbaarheid en onafhankelijkheid. *Production is deterrence* zoals de US National Defense Strategy terecht stelt.

De NIDV en haar groeiende schare deelnemers wil met de overheid samenwerken om dit te bereiken. Dat vraagt van eenieder wel de houding om los te komen uit de doctrines van na de Koude Oorlog en weer dezelfde inspanningen te leveren als tijdens de Koude Oorlog. Met dien verstande dat de uitdagingen van vandaag en morgen vele malen groter zijn als die ten tijde van de bipolaire wereld. De dreigingen komen nu uit alle richtingen en hebben verschillende dimensies en verschijningsvormen. De gevaarlijkste dreigingen zijn die, die je in onze open samenleving misschien niet meteen ziet, maar ontwrichtende gevolgen kunnen hebben.

Daarom is investeren in veiligheid en defensie meer dan ooit nodig. Dat kan alleen als overheid en bedrijfsleven, gesteund door politiek en samenleving, de handen ineen slaan.

Raymond Knops
Voorzitter NIDV

INHOUD

Defensie-industrie	4
Sleutelrol F-35	8
40 jaar NIDV	12
Industrie positioneren	16
Directeuren NIDV	20
Colofon	23

Cover: De NIDV bestaat 40 jaar. Reden voor een bescheiden feestje en een magazine met fleurige cover dat de historie van de NIDV beschrijft en de toekomst onder ogen ziet. De Defensie Para School verzorgt alle parachuteopleidingen binnen de krijgsmacht. De opleiding is in eerste instantie bedoeld voor het Korps Commandotroepen, het Korps Mariniers en 11 Luchtmobiele Brigade. De school zit in de Seeligkazerne in Breda en kan jaarlijks 800 tot 1.000 mensen opleiden.

Foto: Mediacentrum Defensie

"Sterke defensie-industrie schrikt ook af"

Miljarden euro's extra voor Defensie. De krijgsmacht koopt nieuwe tanks, gevechtsvliegtuigen, helikopters en onderzeebootjagers. "Een sterke Nederlandse defensie-industrie schrikt ook af." Goed nieuws voor deelnemers van de NIDV.

Tekst: Riekelt Pasterkamp
Foto's: Mediacentrum Defensie

De Bernhardkazerne in Amersfoort was op donderdag 5 september de plek om de terugkeer van de tanks bij de Koninklijke Landmacht aan te kondigen. De kazerne –bakermat van de cavalerie– was het decor voor de presentatie van de Defensienota 2024, slechts twee maanden na het aantreden van het nieuwe kabinet.

En worden er 46 Leopard 2A8-gevechtstanks aangeschaft, met nog zes in optie. Nederland leaset op dit moment achttien Leopardstanks van Duitsland. In 2011 besloot het toenmalige kabinet de tanks af te stoten en te verkopen aan Finland. Defensie beschikte tijdens de Koude Oorlog over een kleine duizend gevechtstanks.

Er worden 46 Leopard 2A8-gevechtstanks aangeschaft, met nog zes in optie. Nederland leaset op dit moment achttien Leopardstanks van Duitsland.

"Als overheid moeten we de eerste stappen zetten. Peilen waar bedrijven behoefte aan hebben."

De NAVO dringt er al enkele jaren bij Nederland op aan eigen tanks aan te schaffen, omdat Defensie over te weinig slagkracht beschikt. De tanks stromen in vanaf 2027. Staatssecretaris Gijs Tuinman is optimistisch over de levertijden. "Met de Duitse industrie is er al een prima samenwerking. Het kan heel goed dat er werk van de nieuwe Leopards naar Rheinmetall in Ede gaat."

Maar is de tank in een moderne oorlog –met drones en cyberaanvallen– nog wel nodig? Minister Ruben Brekelmans van Defensie vindt van wel. "De tank maakt verschil op het slagveld. Alleen al vanwege de combinatie van vuurkracht en de bescherming die het pantser biedt. We doen geen stap terug, maar juist een stap vooruit in de tijd. We staan op voor onze veiligheid."

Dreiging

De nieuwe Defensienota kreeg als motto "Sterk, Slim en Samen" mee, maar staat bol van de dreigingen. Niet alleen van de Russen; ook de spanningen in het Midden-Oosten lopen verder op en wordt China steeds assertiever. Brekelmans: "Er is in ons land geen oorlog, maar er is ook geen vrede. We worden dagelijks digitaal aangevallen. Onze universiteiten, onze bedrijven, onze havens, onze elektriciteitsnetwerken worden continu bespioneerd. De dreiging stapelt zich alleen maar op. Rusland is maar één stap verwijderd van het bedreigen van een NAVO-land. Defensie moet Nederland beschermen. Daarvoor moeten we stevig aan de bak. Er is geen tijd te verliezen."

De Defensienota zelf beschrijft verschillende uiteenlopende scenario's waar Nederland mee te maken kan krijgen. Van aanvallen op een NAVO-land tot een oorlog tussen China en de VS. Een combinatie is ook mogelijk en een voorbereiding op het ergste is dan volgens Defensie het beste.

Met de aanschaf van nieuwe tanks en het oprichten van een tankbataljon –kosten per jaar ongeveer 300 miljoen euro– is de koek nog niet op. Defensie gaat ook zes extra F-35-gevechtsvliegtuigen, twee onderzeebootjagers en drie NH-90-helikopters aanschaffen. Ook wordt de marechaussee versterkt en extra munitie ingekocht en gaat er geld naar drones en lasersystemen. "Om de oorlog van morgen te winnen, moeten we vandaag innoveren", aldus Brekelmans.

Stappen

Coalitiepartijen PVV, VVD, NSC en BBB hebben in het hoofdlijnenakkoord afgesproken om 2,4 miljard euro extra per jaar in Defensie te investeren. Dat moet ervoor zorgen dat Nederland voldoet aan de 2-procentnorm van de NAVO.

Tuinman zegt te willen samenwerken met de industrie. Daar is extra geld voor uitgetrokken. "Als overheid moeten we de eerste stappen zetten. Peilen waar bedrijven behoefte aan hebben. Eventueel projecten voorfinancieren. We kunnen niet alles, hebben ook niet alles tegelijkertijd nodig, maar willen het wel samen met de industrie doen." Innovatie is daarbij het sleutelwoord. "Innovatie komt niet vanuit Den Haag, maar vanuit de regio. Een sterke Nederlandse defensie-industrie schrikt

ook af." Tuinman wil daar in zijn rol als staatssecretaris vol op inzetten en kan daarbij de NIDV goed gebruiken.

Personeel

Achilleshiel bij de plannen is het personeel. Defensie kampt met duizenden vacatures en met al die nieuwe spullen moet gereden, gevaren en gevolgen worden. "mensen zijn het goud van de krijgsmacht", zegt staatssecretaris Tuinman. "Nieuw materieel trekt ook jongeren aan. Die vinden het stoer om in zo'n tank te rijden."

Defensie trekt 260 miljoen euro extra uit om personeel te behouden en binnen te halen. Maar het gat kan niet gevuld worden met beroepsmilitairen en reservisten. Tuinman introduceert daarom

"een dienmodel dat voorziet in maatregelen met een (gradueel) meer verplichtend karakter." Meebewegen met de dreiging, noemt Tuinman dat. Sinds een jaar bestaat er bij Defensie een vrijwillig dienjaar. Jongeren kunnen dan betaald kennismaken met het leger. Defensie wil daarop voortborduren. De oude opkomstplicht komt niet terug, benadrukt Tuinman.

In de Defensienota wordt het begrip 'weerbare samenleving' geïntroduceerd. "Bij oplopende spanningen houdt de krijgsmacht het alleen vol als de hele samenleving robuust is en bijdraagt. Defensie haalt daarom de banden aan met partners, zoals het bedrijfsleven en lokale overheden, die kunnen bijdragen aan het voorkomen van nog meer oorlog in Europa." ●

Minister Brekelmans en staatssecretaris Tuinman van Defensie samen met de CDS bij de presentatie van de Defensienota 2024.

Actief industriebeleid

In de Defensienota 2024 heet het dat "innovatie en een sterke Nederlandse defensie-industrie belangrijk zijn voor het versterken van de militaire capaciteiten van Nederland en de NAVO." Concreet worden de volgende punten genoemd:

- **Actief industriebeleid** – Defensie wil een nieuwe 'mindset' bevorderen binnen Defensie zelf, de bredere overheid, de Nederlandse industrie en de financiële sector, passend bij de huidige veiligheids-situatie.
- **Publiek-privaat platform** – Defensie gaat met het bedrijfsleven, kennisinstellingen en (regionale) overheden samenwerken zodat innovatieve sterktes kunnen worden omgezet in industriële kansen
- **Beschikbaarheid en herkomst** – Mantra 'beste product voor de beste prijs' laat Defensie los. Tijdige beschikbaarheid en herkomst van het product wegen zwaarder
- **Munitieproductie** – Aan de opschaling van kapitale munitie draagt defensie bij.
- **EU-verband** – Constructieve defensie-samenwerking wordt voortgezet en de beleidsdoelen in de Europese DIS worden actief ondersteund, zonder daarbij de belangen van de Nederlandse defensie-industrie uit het oog te verliezen.

Sleutelrol voor NIDV bij deelname F-35

De Nederlandse overheid besloot aan het begin van deze eeuw om mee te doen met de ontwikkeling van de F-35. Daardoor kon de Nederlandse industrie meedingen naar opdrachten om onderdelen te produceren en het vliegtuig te onderhouden. In het proces speelde de NIDV een sleutelrol.

Foto: Mediacentrum Defensie

Tekst: Riekelt Pasterkamp

Laagje voor laagje bouwen medewerkers in de fabriek van GKN Fokker in Hoogeveen mee aan het prestigieuze Amerikaanse gevechtstoestel. Ze doen dat door hoogwaardig composiet op elkaar te leggen dat vervolgens op mallen onder hoge druk in de juiste vorm wordt geperst. Composiet is een verzamelnaam voor met vezels versterkte kunststof. Oersterk en licht.

GKN Fokker bouwt in Hoogeveen alle deuren van de F-35 die tijdens de vlucht open en dicht moeten kunnen, de zogenaamde *inflight opening doors*. Dit zijn de deuren voor het landingsgestel of om te kunnen tanken. De deuren zijn technische hoogstandjes: ze zijn superlicht en kunnen grote krachten weerstaan. De F-35 is een zogenaamd stealth-vliegtuig dat onzichtbaar is voor de radar. De deuren moeten dus met hoge nauwkeurigheid sluiten. Zodra er ook maar een oneffenheid in zit, zal het vliegtuig te zien zijn. De deur moet de eerste en tweede keer naadloos sluiten, maar ook de tienduizendste keer.

Michiel van der Maat: Kernboodschappen hetzelfde.

Eerste rang

Werkgelegenheid was hét argument voor het kabinet-Kok II om in 2002 samen met acht andere

landen te besluiten tot industriële deelname aan het project Joint Strike Fighter, zoals de F-35 eerst heette. Voor 800 miljoen euro overheidsgeld zat het bedrijfsleven op de eerste rang en zou het profiteren van de productie van de duizenden toestellen.

Na jarenlange politieke discussies werd uiteindelijk in 2013 besloten de F-35 Lightning II aan te schaffen als opvolger van de verouderde F-16. Kosten: 4,5 miljard euro voor ten minste 37 toestellen. Later werd dat aantal bijgesteld tot 52 vliegtuigen. Volgens de site van het ministerie van Defensie beschikt de luchtmacht anno augustus 2024 over 40 toestellen waarvan er acht op Luke Air Force Base staan. De overige gevechtsvliegtuigen zijn verdeeld over de vliegbases Leeuwarden en Volkel.

Vanghaak

Naast de deuren en kabels maakt GKN Fokker, onderdeel van het Britse GKN Aerospace, ook de *flaperons* (stuurvlakken aan de vleugels, RP), de

Fort Worth

Een F-35 bestaat uit 300.000 afzonderlijke onderdelen, 30 kilometer aan kabels, 40.000 connectoren en ruim 8 miljoen regels software. Dat komt allemaal bij elkaar in de assemblagehal van Lockheed Martin in Fort Worth in de Amerikaanse staat Texas. Ook in Cameri (Italië) en Nagoya (Japan) worden F-35's in elkaar gezet.

De 1,6 kilometer lange productiehal in Fort Worth is zo immens dat het personeel er in golfkarretjes en op fietsen rondrijdt. Alles draait hier om precisie en logistiek. En 5000 paar mensenhanden die onverstoord hun werk doen. Jaarlijks rollen er zo'n 175 toestellen van de band. Wereldwijd zijn er tot nu toe meer dan duizend F-35's afgeleverd. De toestellen vliegen vanaf 44 militaire vliegvelden wereldwijd. De Amerikanen leiden tot nu toe ruim 2500 piloten en 17.000 technici voor de F-35-vloot op.

remparachutehouder, de *canopy* (het glazen 'deksel' op de cockpit, RP), arresting gear, de vanghaak voor de varianten die op vliegdekschepen kunnen landen en onderdelen voor de F-135 motor.

Het F-35-programma kent een groot internationaal werkverband.

In Nederland zijn er behalve Fokker 30 partners direct betrokken in het programma, zoals Aeronamic, Thales, NLR en Airbus Defense and Space en zo'n 75 partners indirect. "De Nederlandse industrie zal zeker de komende dertig jaar werk hebben aan de meer dan 3000 toestellen die er gebouwd worden", meldde Michiel van der Maat, toenmalig vicepresident Defense van GKN Fokker in 2019. Hij was destijds ook voorzitter van het Nifarp: het *Netherlands Industrial Fighter Aircraft Replacement Platform*, een groep Nederlandse

bedrijven en instituten die deelnamen of wilden deelnemen aan het Joint Strike Fighter project.

Desgevraagd kijkt Van der Maat, nu werkzaam bij het in Brabant gevestigde Neways Electronics met een groeiende defensie portfolio waaronder geavanceerde micro-electronica voor de F-35 helm, terug op een succesvolle periode. "Het project "Vervanging F-16" nu genaamd "F-35 programma" kende een lange geschiedenis waarin het NIDV-Nifarp onmiskenbaar een zeer belangrijke rol heeft gespeeld binnen het Nederlandse ecosysteem. Via de participatie in de "Concept Demonstration Phase" vanaf 1997, de "System Design & Development Phase" vanaf 2002, "Low Rate Initial Production" en "Full Rate Production" vanaf 2008 tot en met het finale overheidsbesluit in 2013 en de positionering in de onderhoudsfase: een project dat het Nederlandse ecosysteem voor decennialang vele miljarden aan omzet levert."

Doorslaggevend

Volgens Van der Maat is doorslaggevend geweest dat Nederland heeft meegedaan aan de ontwikkeling van het allereerste moment (1997) en dat de kernboodschappen van NIDV-Nifarp consequent hetzelfde zijn gebleven gedurende het hele proces. "Dat wil zeggen: breedte van de inschakeling, omzet, werkgelegenheid en toegang tot baanbrekende technologie die gebruikt kan worden binnen

andere programma's. Daarnaast heeft de naadloze samenwerking met de ministeries van Defensie en Economische Zaken en de inzet van de bijzonder vertegenwoordiger Maxime Verhagen geleid tot dit enorme succes voor de Nederlandse bedrijven en instellingen."

Nederland gaat als één van de eerste Europese landen zelfstandig groot onderhoud uitvoeren aan F-35 gevechtsvliegtuigen. Dat gebeurt in het F-35 National Air Vehicle Depot. Deze vernieuwde onderhoudshangar werd eerder dit jaar geopend op Vliegbasis Woensdrecht.

Woensdrecht is ook een van de Europese logistieke hubs. Hier vandaan worden de Europese partners uit het F-35 programma bevoorrad. Dat gebeurt op een innovatieve en efficiënte manier in samenwerking met de lokale industrie. De kosten blijven hierdoor relatief laag.

Volgens het ministerie van Economische Zaken hebben Nederlandse bedrijven zicht op in totaal 9 miljard euro aan omzet gedurende de bouw van de F-35. Voor de onderhoudsfase wordt gerekend op zeker 13 miljard. Het moet ruim 5000 banen opleveren. Van der Maat: "We kunnen als overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen bijzonder trots zijn op hetgeen we bereikt hebben. Andere landen en F-35 participanten kijken met argusogen en jaloezie hoe we dit hebben vormgegeven binnen Nederland." ●

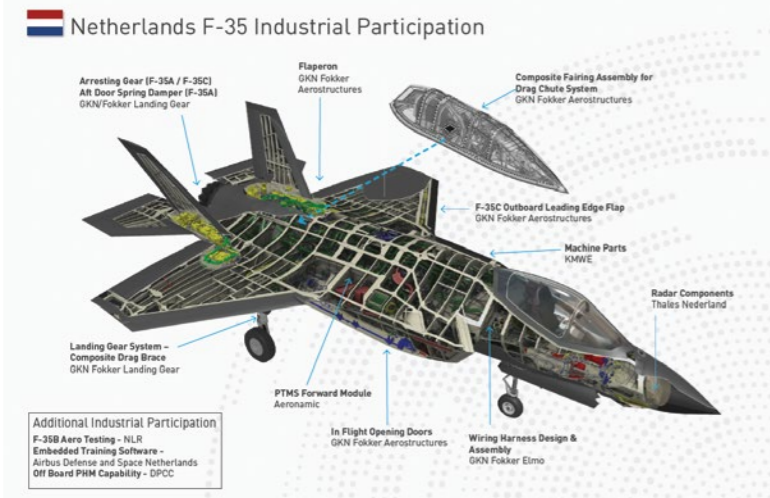
CODEMO

Door gebrek aan financiering is het voor het Nederlandse midden- en kleinbedrijf niet altijd makkelijk te starten met de ontwikkeling van innovatieve militaire producten die aansluiten bij de behoefte van het Ministerie van Defensie.

Met de oprichting van de Commissie Defensie Materieel Ontwikkeling (CODEMO) in 2010 heeft Defensie een fonds ingesteld dat bedrijven kan helpen kansrijke producten tot een succes te maken.

CODEMO beoordeelt aan de hand van criteria ingediende projectvoorstellen van bedrijven. Zodra de commissie een voorstel goedkeurt, gaat het project het verwervingstraject in. Defensie financiert de helft van de productontwikkeling. Het doel is een bruikbaar product te ontwikkelen dat Defensie daadwerkelijk gaat afnemen. In ruil voor de financiële bijdrage spreken CODEMO en het bedrijf een royalty-regeling af. De opbrengsten uit de royalty-regeling vloeien terug naar het CODEMO-budget, waarmee Defensie in de toekomst nieuwe initiatieven kan blijven ondersteunen.

Nederland gaat als één van de eerste Europese landen zelfstandig groot onderhoud uitvoeren aan F-35 gevechtsvliegtuigen.

40 jaar NIDV

Royal Meilink

(aangesloten sinds juni 1994)

In de 30 jaar dat Royal Meilink aangesloten is bij NIDV leverden we al vele verpakkingsoplossingen voor Defensie en hun toeleveranciers. Zoals het maken van kisten en het verpakken van onderdelen van een Apache-helikopter, tanksimulators en radarsystemen of het maken van 12.000 *custom made* kisten voor munitie. Dat we aan deze mooie projecten een bijdrage kunnen leveren, is onder meer mede dankzij de NIDV die voor ons de schakel was om met de betrokken partijen in contact te komen. Door dit netwerk hebben we goede contacten gelegd en uitgebouwd. Samen schakelen we snel waardoor we de juiste oplossingen kunnen leveren die passen bij de wensen, hoe complex ook en waar ook ter wereld.

De defensie- en veiligheidsindustrie is een sterk groeiende markt waar de diensten van Meilink naadloos op aansluiten. Wij groeien sterk in onder andere de hightech-markt. Die kennis en ervaring zetten we in voor de ontwikkeling en productie van verpakkingsoplossingen voor het materiaal en materieel van Defensie dat almaar meer geavanceerd wordt. We ontwerpen en testen de verpakkingen zelf en kunnen ook emballeren (verpakken op locatie). Met onze inzet op duurzaamheid, zoals het gebruik van re-usable materialen, staan we niet alleen nu maar ook in de toekomst klaar voor Defensie en alle deelnemers van de NIDV.

Verebus

(aangesloten sinds oktober 1994)

NIDV zet zich al veertig jaar in voor intensieve samenwerking tussen de overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven. Verebus –opgericht in 1947– kan je zien als NIDV-beleid “avant la lettre”. Verebus is namelijk in 1947 ontstaan op verzoek Defensie, om precies te zijn van de Koninklijke Marine. Verenigd Elektrotechnisch Bureau voor Scheepsinstallaties (Verebus) was een fusie van tekenkamers van vijf installatiebedrijven. Het zoeken naar samenwerking zit dus in het DNA van Verebus, en daarom zijn wij NIDV-deelnemer vanaf het eerste uur. NIDV-events die gericht zijn op het onderhouden van relaties en het leggen van nieuwe contacten zoals de *matchmaking day* zijn belangrijk voor ons. Maar ook kennisuitwisseling binnen de platformen is essentieel. Zo werken we onder NIDV-vlag intensief samen met Defensie aan gidsen over hoe en welke productinformatie je met je product moet gaan meeleveren (IPS-platform).

NIDV zou zich in de toekomst wellicht ook kunnen richten op profilering rond de arbeidsmarkt. Iedereen heeft momenteel moeite met het werven van nieuw personeel. Onze sector is voor de arbeidsmarkt heel interessant maar veel is onbekend, met name door goed geheimgehouden hoogwaardige technologie en innovaties. Denk aan een NIDV-banenbeurs en bijbehorend online platform met vacatures. Verebus zal met vele andere MKB-ers hier ook graag aan deelnemen!

Aeronamic

(aangesloten sinds juli 1989)

Bij Aeronamic hebben we ons vele jaren geleden aangesloten bij de NIDV omdat we geloven in de kracht van samenwerking en innovatie binnen de defensie- en luchtvaartsector. De NIDV biedt ons toegang tot een netwerk van partners, waarmee we strategische allianties kunnen vormen en onze expertise kunnen delen. Hierdoor kunnen we niet alleen bijdragen aan belangrijke defensie-initiatieven, maar ook nieuwe technologieën ontwikkelen en toepassen.

Door onze deelname aan de NIDV blijven we op de hoogte van marktontwikkelingen en kunnen we invloed uitoefenen op beleid dat de toekomst van onze sector vormgeeft. Dit stelt ons in staat om te blijven innoveren en te groeien, zowel nationaal als internationaal.

We zien grote kansen in verdere Europese samenwerking en de ontwikkeling van duurzame technologieën, die niet alleen bijdragen aan de industrie, maar ook aan een duurzamere toekomst. De NIDV helpt ons om deze visie te realiseren en nieuwe markten te betreden, zodat we onze impact blijven vergroten. Kortom, de NIDV is voor Aeronamic een essentiële partner om onze doelen op het gebied van innovatie en groei te bereiken in de dynamische wereld van defensie en luchtvaart.

Thales

(aangesloten sinds januari 1984)

In de afgelopen 40 jaar heeft de NIDV zich bewezen als een belangrijke brug tussen de defensie-industrie en de Nederlandse overheid. Als Thales hebben we ons destijds aangesloten bij de NIDV omdat we geloven in de kracht van samenwerking. Het bundelen van krachten met andere bedrijven, de overheid en kennisinstellingen stelt ons in staat om innovatieve oplossingen te bieden voor de veiligheidsvraagstukken van vandaag de dag en die van de toekomst.

Samenwerken binnen de NIDV biedt Thales niet alleen de mogelijkheid om kennis te delen en te innoveren, maar ook om gezamenlijk invloed uit te oefenen op beleid en regelgeving, wat essentieel is in de wereld van defensie.

Het einde van het tijdperk van krimp en de opkomst van nieuwe technologieën, zoals kunstmatige intelligentie, cybersecurity en geavanceerde sensoren, bieden enorme mogelijkheden om onze industrie verder te ontwikkelen. Wij geloven dat door nauw samen te werken binnen de NIDV, we gezamenlijk de uitdagingen van morgen kunnen aangaan en blijven bijdragen aan een veiligere wereld.

Op naar de volgende 40 jaar samenwerking en innovatie!

Nedinsco

(aangesloten sinds januari 1989)

Nedinsco heeft zich aangesloten voor het zoeken naar samenwerking en netwerkuitbreiding binnen de defensiesector. Als bedrijf dat zich richt op hoogtechnologische opto-mechatronische oplossingen voor deze industrie had en heeft Nedinsco veel baat bij de toegang tot een netwerk van bedrijven, overheden en onderzoeksinstellingen.

De netwerkmogelijkheden tijdens de beurzen en evenementen die worden georganiseerd door de NIDV verschaffen ons toegang tot de actuele informatie in de markt, technologische ontwikkelingen en overheidsbeleid. Dit helpt bij strategische beslissingen en het benutten van kansen in de sector. Daarin is de belangenbehartiging van de NIDV richting de Nederlandse en Europese overheden heel waardevol voor ons.

Door de internationale samenwerkingen van de NIDV kan Nedinsco haar kansen op buitenlandse markten vergroten en deelnemen aan internationale projecten. Dit past precies in onze strategie van groei en uitbreiding van regio's en productportfolio. Ook is door ons lidmaatschap de basis gelegd voor onze contacten binnen het Ministerie van EZK en het Ministerie van Defensie, waardoor wij bij IP-verplichtingen grote kans hebben op toegang tot internationale programma's wereldwijd. Nederland zal blijven samenwerken met NAVO-bondgenoten, en de Europese Unie, om gezamenlijke defensiecapaciteiten te ontwikkelen. De trend gaat richting meer geïntegreerde Europese defensieprojecten, zoals het delen van militaire technologieën en het gezamenlijk ontwikkelen van wapensystemen. Hierbij zal de rol van de NIDV alleen maar belangrijker worden.

RH Marine

(aangesloten sinds januari 1984)

RH Marine's rechtsvoorganger Van Rietschoten en Houwens BV stond samen met een aantal andere bedrijven aan de wieg van de “NIID”. Het bureau werd opgericht met een klein aantal (bestuurs-)leden. Als bedrijf namen we deel aan een groot aantal werkgroepen en activiteiten. Sprekend voorbeeld hiervoor was de oprichting van DUKC (*Dutch Underwater Knowledge Centre*) als stimulator van het behoud van onderzeeboot-gerelateerde kennis in Nederland. De voorzitter werd geleverd door RH Marine. Deze werkgroep is in een latere fase onderdeel geworden van de NIDV die het secretariaat leverde – en nog levert. Het werd eveneens een deelgroep van het NIDV Marinebouw Cluster. Daarnaast was RH Marine actief lid van de werkgroep NISP (Nederlands Industrieel Simulator Platform).

Deelname aan de NIDV betekent voor RH Marine zowel passieve (informatie ontvangen) als actieve (deelname) betrokkenheid bij de innovatie- en samenwerkingsagenda van de “gouden driehoek”, die bestaat uit defensie, kennisinstellingen en industrie. Ook de mogelijkheid voor netwerkverbreding die het NIDV-platform biedt is voor ons reden om aangesloten te zijn bij de NIDV.

Voor de komende tijd is er een belangrijke regierol weggelegd voor de NIDV bij het creëren van randvoorwaarden waardoor de Nederlandse (maak)industrie ‘met voorrang’ een bijdrage kan leveren aan de benodigde opschaling van Defensie. Bijvoorbeeld in de totstandkoming van nieuwe contractuele afspraken tussen defensie en de industrie, om de aanbestedingsprocessen te versnellen. Wij trekken hierbij graag samen op met het team van de NIDV!

Rohde & Schwarz

(aangesloten sinds februari 1989)

90 jaar geleden is Rohde & Schwarz opgericht als producent van test- en meetapparatuur. In de jaren daarna is het bedrijf gegroeid tot een internationaal bedrijf met meer dan 14.000 medewerkers. Naast test- en meetapparatuur levert Rohde & Schwarz ook communicatiesystemen, elektronische oorlogsvoeringsystemen en cyberoplossingen aan Defensie, Veiligheidsdiensten en Kritische Infrastructuur.

De Nederlandse markt wordt sinds 1979 bediend door Rohde & Schwarz Benelux B.V. De eerste communicatiesystemen voor Defensie werden in 1992 geleverd. Ondertussen is Rohde & Schwarz leverancier op vele vlakken aan Defensie en Overheidsdiensten.

De verbreding van het portfolio en de complexiteit van de Defensieorganisatie spelen een belangrijke rol bij het deelnemerschap van de NIDV. Het draagt bij om toegang te krijgen tot de juiste bronnen. Dit gecombineerd met netwerkevents is zeer nuttig gebleken.

In de toekomst ziet Rohde & Schwarz voor de NIDV een mooie taak weggelegd om te verbinden en zorg te dragen dat de potentie van de Nederlandse B.V. maximaal wordt benut waardoor de veiligheid van Nederland het beste kan worden gewaarborgd. Met veel plezier en toewijding werken we daarom samen met de NIDV aan deze toekomst.

DIEHL
Defence

**PRECISION FOR
MISSION SUCCESS**

Competence in defence and security

www.diehl.com/defence

Their mission becomes ours ...

AAR
Delivering
SOLUTIONS

AIRCRAFT SERVICES

- Component Repair & Overhaul
- Depot Level Training
- Test Stands & Support Equipment
- F-16 Aircraft Maintenance (MRO)
- Repair Management
- Logistics Support Services
- Engineering Services
- Diminishing Resources
- Supply Chain Management
- Hydraulic Oil Purification Systems

F-16 Jet Fuel Starter (JFS)

F-16 Accessory Drive Gearbox (ADG)

DOING IT RIGHT

To better connect the world

Aircraft Component Services – New York
747 Zeckendorf Boulevard, Garden City, New York, USA
+1-516-222-9000

Aircraft Component Services – Amsterdam
Kruisweg 705, 2132 ND Hoofddorp, The Netherlands
+31-20-655-2222

For a full listing of our capabilities:

Visit us at: www.aarcorp.com
or email us at: F-16@aarcorp.com

Samen de industrie positioneren

Tijdens het 35e jubileum van de NIDV vertelde toenmalig staatsecretaris Barbara Visser over het ontstaan van de NIDV. Daaruit blijkt van oudsher al een nauwe band met het Commissariaat Militaire Productie. Reden om bij het 40-jarig jubileum van de NIDV met Jan Christiaan Dicke te praten, sinds 2018 Commissaris Militaire Productie.

Tekst: Eveline Bos
Foto's: Economische Zaken

In de jaren vlak na de Tweede Wereldoorlog was er een sterke behoefte om de Nederlandse militaire productie te versterken. Daarom werd er een Commissaris voor de Militaire Productie benoemd die als taak had het overleg tussen de Nederlandse industrie en de Nederlandse overheid te coördineren. Om hem daarbij te helpen, werd er een Adviesraad voor de Militaire Productie in het leven geroepen. Hierin waren zowel werkgevers- als werknemers-organisaties vertegenwoordigd. De grote bedrijven waren in die Adviesraad goed vertegenwoordigd, maar voor het MKB was er maar een vertegenwoordiger. Daar moest verandering in komen: de oprichting van de NIID (Nederlandse Industriële Inschakeling Defensie) in 1984, dat in 2008 werd omgedoopt tot NIDV.

Nauwe band

Vanaf de oprichting is er dus een nauwe band met de Commissaris Militaire Productie, en die nauwe band ervaart Jan Christiaan Dicke ook. "Het team van CMP werkt veel samen met het team van de NIDV. De NIDV is voor ons een logische link naar de industrie. Het is ons eerste aanspreekpunt. En dat werkt goed. We weten elkaar goed te vinden."

Het doel van CMP is het beschermen, versterken en internationaal positioneren van een hoogwaardige concurrerende Nederlandse Defensie Technologische & Industriële Basis (NLDTIB).

Jan Christiaan Dicke, Commissaris Militaire Productie.

Uitgangspunt voor het beleid daarbij is de Defensie Industrie Strategie (2018), die CMP samen met defensie en andere partijen, zoals de NIDV, heeft vormgegeven. "De DIS heeft een update gehad in 2022 en we gaan binnenkort aan de slag met een nieuwe update. Die verwachten we in het eerste kwartaal van 2025 te publiceren. Ook daar zullen we onder andere de NIDV actief bij betrekken. Het team van de NIDV beschikt over diepe kennis van Economische Zaken, de industrie en defensie-aanbestedingen. Gebieden die

CMP ook goed kent natuurlijk, maar ik zie de rol van de NIDV complementair aan die van ons. De NIDV heeft immers net als wij als doel het goed positioneren van de industrie in binnen- en buitenland."

Sterk instrument

Een van de belangrijkste instrumenten dat CMP tot zijn beschikking heeft voor het positioneren van de industrie, is Industriële Participatie. Hierbij kan de Nederlandse overheid in bepaalde gevallen vragen om tegenorders, wanneer zij wapensystemen koopt bij een buitenlandse leverancier. Die buitenlandse leverancier wordt dan verplicht om orders te plaatsen bij Nederlandse producenten. Daarbij zoekt CMP actief naar een win-win-win situatie; een win voor Defensie door een bijdrage aan een operationele behoefte en versterking van de strategische autonomie, een win voor de leverancier (versterking van de supply chain en innovatie) en een win voor het Nederlandse bedrijf met als resultante een

versterking van de NLDTIB.

"Industriële Participatie is een zeer sterk instrument voor het internationaal positioneren van het bedrijfsleven. Het werkt goed en is succesvol. Een gerelateerd voorbeeld is de F-35. Hier hebben we in plaats van een traditionele toepassing, door een gezamenlijke propositie van overheid en bedrijfsleven gekozen voor een partnerschap in een internationaal programma. Een aantal Nederlandse bedrijven heeft een plek gekregen in de toeleveringsketen doordat ze ook vroeg betrokken waren bij de ontwikkeling."

Dicke vervolgt: "De industry matchmaking evenementen die de NIDV organiseert zijn voor ons zeer waardevol. Daar worden partijen heel effectief bij elkaar gebracht. Overigens geldt dat voor meer bijeenkomsten die de NIDV organiseert. CMP neemt graag deel om te vertellen wat wij voor de industrie kunnen betekenen. Zo leren wij ook meer bedrijven kennen. We kijken altijd uit naar de jaarlijkse NEDS-beurs. Dat is een mooi visitekaartje naar de gehele sector. In binnen- en buitenland."

Professionalisering

CMP en de NIDV trekken samen op als het gaat om internationale beurzen en handelsmissies. Vaak ook in samenwerking met COMMIT. Per jaar worden gezamenlijk 5 tot 7 beurzen in het buitenland bezocht. "Samen met de NIDV hebben we een grote professionalisering doorgemaakt als het gaat om de internationale beurzen en handelsmissies. Doordat we met een brede delegatie van overheid, defensie, kennisinstellingen en industrie vertegenwoordigd zijn met een mooi Nederlands paviljoen, geeft dat een sterk en noodzakelijk signaal in een *non-level-playing field*, zowel *Gouvernement to Gouvernement* als *Government to Business*."

"Het Europese Defensie Industrieprogramma (EDIP) gaat de komende jaren veel van onze aandacht vragen. Daarmee worden we min of meer gedwongen samen te werken binnen Europa aan verwervings- en ontwikkelprogramma's. Het is essentieel dat we daar met z'n allen een succes van maken. Maar daar zijn wat mij betreft wel goede spelregels voor nodig. Want wanneer buitenlandse OEM's hun keten van toeleveranciers gesloten houden, wordt het voor de Nederlandse industrie lastig ertussen te komen. Een instrument als de eerder genoemde Industriële Participatie werkt dan heel goed. Heldere afspraken en een goede verdeling van het speelveld is nodig voor een robuuste Europese defensie-industrie."

"Voor internationale samenwerking moeten we overigens niet alleen focussen op Europa, maar ook

Trans-Atlantisch blijven kijken", benadrukt Dicke. "Ook de banden met het Verenigd Koninkrijk moeten we blijven koesteren. Voor de opschaling hebben we dat soort samenwerkingen keihard nodig. Als het gaat om de toevoer van grondstoffen de komende

Een van de belangrijkste instrumenten dat CMP tot zijn beschikking heeft voor het positioneren van de industrie, is Industriële Participatie. Foto: Minister van Economische Zaken Dirk Beljaarts en Pierre Eric Pommelot, CEO van Naval Group, tekenen de Industrial Cooperation Agreement (ICA) met betrekking tot het contract voor de Vervanging Nederlandse Onderzeeboot Capability.

jaren, zijn landen als Australië en Zuid-Korea zeer belangrijk."

Wens

Met de structurele vergroting van het defensiebudget, de noodzaak om snel op te schalen en de wens om meer autonoom te worden als het gaat om de defensie- en veiligheidsindustrie, wordt de rol van de NIDV belangrijker. "Naast de bedrijven die aangesloten zijn bij de NIDV en al actief zijn in de sector, moeten we breder kijken. Hoe bereiken we deze bedrijven die ook een rol zouden kunnen spelen bij de opschaling en het weerbaarder maken van Nederland? Daar zie ik een belangrijke rol voor de NIDV met haar kennis en netwerk in het Nederlandse bedrijfsleven, en haar contacten met andere (branche)organisaties."

De afgelopen 40 jaar heeft de NIDV veel partijen samengebracht. De organisatie is op het gebied van beleid en belangbehartiging een zeer belangrijke schakel tussen de industrie en de overheid. "Ik wens dat de NIDV dat nog jaren succesvol kan blijven doen. Want het samenbrengen van partijen is wat we de komende tijd nodig hebben. Ik feliciteer de NIDV met haar 40-jarig bestaan, en ik kijk uit naar de verdere samenwerking tussen CMP, Defensie en de NIDV." ●

C-390 MILLENNIUM

UNBEATABLE COMBINATION

ONVERSLAANBARE MISSIE KLAAR MET DE PORTUGESE LUCHTMACHTCOMBINATIE

We zijn verheugd om aan te kondigen dat de Portugese luchtmacht zich nu bij de Braziliaanse luchtmacht voegt als C-390 Millennium-operator. Er zijn al twee vliegtuigen in dienst bij 506 Squadron, gelegen op Beja Air Base, en in de toekomst zullen er nog drie vliegtuigen worden toegevoegd. Een groeiend aantal landen kiest voor de C-390 Millennium (waaronder Hongarije, Nederland, Oostenrijk, Tsjechië en Zuid-Korea), aangetrokken door de onverslaanbare combinatie van technologie, snelheid, prestaties en mogelijkheden voor meerdere missies. Hongarije zal in 2024 zijn eerste C-390 Millennium in ontvangst nemen – een nieuwe mijlpaal voor een ongelooflijk vliegtuig dat al 10.000 vlieguren heeft behaald bij de Braziliaanse luchtmacht.

#C390UnbeatableCombination
embraerds.com

CHALLENGE.
CREATE.
OUTPERFORM.

TRAINING COURSES FOR THE ELECTRONICS MANUFACTURING INDUSTRY

PB DESIGN

PB FABRICATION

PB ASSEMBLY

PB REPAIR AND REWORK

CABLE AND WIRING TECHNIQUES

SPECIAL TRAINING PROGRAMS

OFFERS TAILOR-MADE
IPC / PIEK COURSES
AND CERTIFICATIONS
ACROSS THE WORLD
TO ANYONE WORKING
IN THE ELECTRONIC
INTERCONNECT INDUSTRY

PIEKTRAINING.COM

QUALITY

Adverteer in dit magazine. Voor informatie en prijzen:

ER-communications T +31 (0) 627028877 E info@er-communicatie.nl | www.er-communicatie.com

Begrip tonen

Toen ik in 1988 aantrad bij de NIDV, die toen nog NIID heette, was de organisatie op sterven na dood. Er waren 80 deelnemende bedrijven die meer van de NIID verwachtten dan tot dan toe was geleverd. Er werd een revival plan gemaakt, de bezetting van het bureau werd uitgebreid en de dienstverlening aan de deelnemers, die van het MKB in het bijzonder, kwam op de eerste plaats. Er werd een database opgebouwd van lopende en aankomende defensieprojecten en er werden bijeenkomsten georganiseerd waar projectofficiëren van Defensie toelichtingen kwamen geven op hun projecten. De aanpak sloeg aan en het ledenaantal groeide van 80 naar 160. Het bestuur onder leiding van de ex-topman van Fokker, Daan Krook, werd aangenaam verrast door dit succes.

Dit proces hadden we zelf in handen, maar moeilijker was de relatie met Defensie. Men zag de NIID toen niet echt staan en er was alleen sprake van een soort mondeling gedogen. Door echter de politiek te benaderen werden we voor Defensie een partij waar men wel rekening mee moest houden. Het contact met Defensie werd daardoor veel inhoudelijker. Dat betekende overigens niet direct dat we meer succes hadden omdat wat de staatssecretaris of de generaals ons toezegden door allerlei processen in een soort regeldrijfzand werd geduwd. Door vanuit onze kant wel begrip te tonen voor de soms inderdaad belemmerende algemene regelgeving, boekten we toch wel enige progressie. Bij een aantal grote projecten in die tijd zoals de Boxer, CV90, Apache-gevechtshelikopter, de vervanging M-fregatten, maar vooral in het JSF-project (F-35) hebben we een constructieve samenwerking tussen Defensie en de industrie kunnen opzetten.

In mijn tijd als directeur konden we nog niet focussen op de veiligheidsmarkt en exportondersteuning. Dat kreeg vorm en inhoud onder mijn opvolger Cent van Vliet die in 2005 het stokje overnam. De naam van de Stichting werd ook veranderd in NIDV om recht te doen aan het bredere aandachtgebied. De door mij in 1989 gestarte jaarlijkse tentoonstelling werd ook steeds groter en internationaler en is als NEDS inmiddels niet meer weg te denken op de kalender van de internationale defensiebeurzen. Door Ron Nulkes als opvolger van Cent van Vliet in 2014, kreeg de nationale positionering van de NIDV een verdere boost en werd de inbedding in internationale gremia aanzienlijk versterkt. Ook de toenmalige voorzitter Hans Hillen droeg daar zijn steentje aan bij.

Sinds 2023 staat Hans Huigen aan het roer en hij zal met zijn team de NIDV toekomstbestendig moeten maken. Door de internationale spanningen en het groeiend besef dat de defensie-inspanningen omhoog moeten, wordt er meer dan in het verleden een beroep gedaan op de defensie-industriële basis, ook in Nederland. De NIDV zal instrumenteel moeten zijn in dat proces en de deelnemers waar mogelijk ondersteunen en zoveel mogelijk kansen creëren voor participatie. Met de positie die de NIDV heeft opgebouwd kan haar rol hierin van groot belang zijn. Maar: er is pas sprake van succes als er zakelijk succes is voor haar deelnemers.

Dit jaar bestaat de NIDV 40 jaar en als ik nu terugkijk dan zie ik een organisatie die staat als een huis. De NIDV is niet meer weg te denken in de politiek/industriële arena. Ik ben trots op deze organisatie en wat zij bereikt heeft en prijs mij gelukkig dat ik daar mijn aandeel in heb mogen leveren. Ik feliciteer de NIDV met het 40-jarig bestaan en wens de deelnemers, van MKB-er tot beursgenoteerde onderneming, het zakelijk succes toe waarvoor zij zich inspanden.

Hans Dibbetz
Directeur NIDV 1988 – 2005

Hand in hand

De NIDV heeft de leeftijd van krachtig optreden bereikt. De omstandigheden zijn navenant. Defensie en veiligheid staan nu prominent op de politieke en militaire agenda. Van harte gefeliciteerd 40-jarige!

De omstandigheden zijn wel eens anders geweest. Ik herinner me vier belangrijke ontwikkelingen in mijn periode tussen 2005 en 2014. In de eerste plaats de enorme bezuinigingsdrang en de immense effecten op de defensieorganisatie. Veel minder geld, veel minder business en toch met de nodige creativiteit vooruit. Als tweede wordt 'Veiligheid' aan het werkdomein toegevoegd. De NIID wordt NIDV.

Daarnaast verschijnt de eerste Defensie Industrie Strategie en komt er een serieuze interactie tussen overheid en bedrijfsleven. De inschakeling van Nederlandse bedrijven bij opdrachten in het buitenland krijgt daarbij speciale aandacht. Ten slotte herinner ik me het wijze besluit om de NEDS naar de Ahoy in Rotterdam te verplaatsen.

De belangen liggen de komende jaren deels in het binnenland, maar zeker ook in het buitenland. Het meest ideaal is een combinatie van die twee in de vorm van gezamenlijke projecten. De Europese landen hebben hier een enorme uitdaging. Overheid en bedrijfsleven zullen steeds hand in hand moeten optreden bij het verwezenlijken van hun gezamenlijke belangen. Ik wens de NIDV alle succes toe de komende jaren."

Cent van Vliet
Directeur NIDV
2005 - 2014

Belang veiligheid

De NIDV is binnen de intensiverende samenwerking van onze publieke veiligheidsorganisaties en bedrijfsleven onmisbaar! Nationale veiligheid is primair een nationale taak, maar internationale partners zijn nodig. Ook het nieuwe kabinet vindt de NAVO de hoeksteen van ons veiligheidsbeleid. Met een sterker Europees veiligheidsbeleid wordt de NAVO sterker! Voor het bedrijfsleven is de Nederlandse schaal te klein, dus internationale oriëntatie is nodig.

In 2016 kondigde de Europese Commissie het *European Defence Action Plan* aan. Dat stimuleerde de lidstaten tot efficiëntere besteding van defensiebudgetten. Het Europese Defensiefonds zag het levenslicht: Commissie én lidstaten konden defensieprojecten realiseren. Aanvankelijk bestond hiertegen weerstand, ook in Nederland. Uiteindelijk vonden EZ, Defensie en de NIDV elkaar. Inmiddels participeren Nederlandse bedrijven in een tiental EDF-projecten. Het toenemende Defensiebudget hielp hierbij, hoewel het maatschappelijk draagvlak voor veiligheid niet echt toenam.

De NEDS werd in 2021 vanwege corona verplaatst naar 24 februari 2022; ook die dag bleek niet haalbaar. 's Ochtends viel Rusland Oekraïne binnen. Die dag betoogde de vredesbeweging voor het NIDV-bureau voor geen uitstel, maar afstel van de NEDS. Het duurde maar kort; sommige demonstranten gingen aansluitend naar de Russische ambassade. Juist vanaf die dag staat, hoe wrang de aanleiding ook, een goed uitgeruste krijgsmacht met een adequaat defensiebedrijfsleven weer hoog op de agenda.

Europa houdt zich inmiddels intensief met veiligheidsbeleid bezig. De *NATO Industrial Advisory Group* die ik inmiddels voorziet, leverde in enkele maanden een rapport op over industriële productie. Het veiligheidslandschap is ingrijpend veranderd. Als de NIDV in 2024 niet zou bestaan, zou zij acuut zijn opgericht! Ik feliciteer de NIDV en wens haar nog jaren succes met haar deel van de *whole-of-society approach*, in het belang van onze veiligheid.

Ron Nulkes
Directeur NIDV 2014 – 2023

Al 40 jaar relevant

In het jaar dat de NIDV 40 jaar bestaat hebben we inmiddels meer dan 200 aangesloten organisaties. Met die bedrijven en kennisinstellingen vertegenwoordigen we een uitstekende doorsnede van wat de Nederlandse defensie- en veiligheidsindustrie te bieden heeft. Van bedrijven die direct aan Defensie leveren, zoals dienstverleners op het gebied van ICT, verpakkingsspecialisten en logistieke serviceverleners en bedrijven die een belangrijke rol spelen in toeleveranciersketens en hightech ontwikkelaars, tot Nederlandse OEM's. En dat voor alle domeinen: land, lucht, space, maritiem en IT. Ook al is de politieke aandacht voor defensie en veiligheid verre van constant geweest, de NIDV heeft in die 40 jaar haar relevantie nooit verloren. Want het samenbrengen van de defensie- en veiligheidsindustrie met partijen in binnen- en buitenland is wat de NIDV doet; en waar we goed in zijn!

Het samenbrengen van partijen wordt de komende tijd relevanter dan ooit. Want met de hernieuwde aandacht voor defensie en veiligheid en de uitgesproken ambitie in de onlangs gepresenteerde Defensienota staan we als NIDV, maar ook als samenleving als geheel, voor een grote klus. Ik ben er echter van overtuigd dat de NL-DTIB een grote bijdrage kan en wil leveren. In de anderhalf jaar dat ik nu directeur ben, heb ik met een groot aantal bedrijven kennis kunnen maken. Er is veel kennis en kwaliteit aanwezig. En wellicht belangrijker nog: er is veel trots en nog meer animo om bij te dragen aan de veiligheid van Nederland en Europa.

Het vraagt echter wel om meer en intensievere samenwerking tussen alle betrokken partijen. In het verleden ging het vaak om het uitleggen aan bedrijven hoe Defensie werkt. Nu is het van het grootste belang dat we uitleggen hoe bedrijven werken. Dat we duidelijk maken wat bedrijven nodig hebben om zaken te kunnen doen met Defensie en andere defensiebedrijven. Opschalen, versnellen en innoveren kan alleen als we elkaar – opdrachtnemer én opdrachtgever – beter gaan begrijpen.

Het team van de NIDV blift zich hiervoor inzetten. Als informatieverstrekker, belangenbehartiger en netwerkorganisatie. Zo dragen we bij aan de veiligheid en weerbaarheid van onze samenleving. Ook voor de komende 40 jaar!

Hans Huigen
Directeur NIDV 2023 -

Detect and Protect

HENSOLDT-oplossingen voor Elektronische Oorlogsvoering (EOV)

De oplossingen van HENSOLDT voor Elektronische Oorlogsvoering (EOV) in het landdomein bieden situatiebewustzijn, grondige missieplanning, real-time missiecontrole en nauwkeurige beheersing van dreigingen, voor echte spectrumdominantie in de moderne operationele omgeving. Van draagbare oplossingen tot schaalbare netwerken van sensoren voor Elektronische Oorlogsvoering (EOV) bieden onze oplossingen volledige controle over elektronische ondersteuning (ES) en tactische elektronische aanval systemen (EA). Tegelijkertijd behouden ze de veiligheid van de eigen troepen met geavanceerde RCIED-stoor zenders. Big Data-analyse en datafusie bieden de mogelijkheid om bruikbare inzichten te verkrijgen uit de enorme hoeveelheid informatie die afkomstig zijn van meerdere sensoren.

HENSOLDT – Betrouwbare partner van de Nederlandse strijdkrachten

KORT BERICHT

Missie

De stichting NIDV bevordert de duurzame positionering van de Nederlandse Defensie- en Veiligheidsgerelateerde Industrie (NL-DVI) bij nationale/internationale (overheids)opdrachten en bij (inter-)nationale leveranciersketens. De NL-DVI staat voor de hoogste kwaliteit en doelmatigheid van materieel, diensten en toepassingsgerichte kennis. De NIDV is de strategische partner van de overheid op het gebied van defensie en veiligheid en spil in de samenwerking in de gouden driehoek van overheid, kennisinstellingen en bedrijfsleven. ●

Sfeervol

Als ik aan NIDV denk, komen er vooral plezierige herinneringen bij mij boven. Natuurlijk, Defensie en de Nederlandse industrie praten met elkaar over ernstige zaken. Veiligheid is een mooi gevoel, maar elke dag is er ergens wel een conflict dat mensenlevens kost en vreselijk leed veroorzaakt. Dan zijn verdediging en afschrikking lastige, maar noodzakelijke condities om dit hier te voorkomen.

Toch noem ik NIDV sfeervol. Zich bewust van de ernst van het thema slaagt deze club er nu al 40 jaar in om een plezierige ontmoetingsplaats te zijn voor alle betrokkenen, van gesprekken op kantoor, presentaties of locatie of de jaarlijkse NEDS in Ahoy. Ik heb bijna de volle 40 jaar meegemaakt, als Kamerlid, als minister en zelfs als voorzitter. En elke herinnering is positief.

Daarom salueer ik naar alle deelnemers, naar Defensie en de kennisinstututen, naar de politiek en de journalistiek, naar al die bestuurders en vooral naar alle medewerkers, tegenwoordig op het Bezuidenhout.

Eén mooie herinnering wil ik graag delen. Ooit lanceerde de NIDV zelf een nog nooit vertoond wapensysteem. Jazeker! Het was tijdens het jaarlijkse diner, ik meen toen in Rotterdam. Ineens stond er een kale man op en nam het woord. Vervolgens werd Nederland en vooral Den Haag de maat genomen, zodanig welsprekend dat de zaal het ene moment geconcentreerd luisterde en het volgende moment in een deuk lag. Niet lang daarna was hij een nationaal fenomeen. De politiek heeft het geweten. Helaas heeft Pim er niet lang van kunnen genieten.

Hans Hillen
Oud-voorzitter NIDV

COLOFON

Stichting Nederlandse Industrie voor Defensie en Veiligheid (NIDV)
Bezuidenhoutseweg 161
2594 AG Den Haag
(070) 364 48 07
info@nidv.eu
www.nidv.eu
Het nieuwsmagazine verschijnt enkele malen per jaar.
Eindredactie: Riekelt Pasterkamp

Abonnementen

Medewerkers van NIDV-deelnemers en overheid ontvangen dit blad gratis. Aanvragen via: office@nidv.eu.

Advertentieverkoop:

ER Communicatie 06-27028877
info@er-communicatie.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave, mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door foto kopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de uitgever.

NIDV Bureau

- Hans Huigen, *Directeur*
- Hildegard Hof, *Business Development Manager Maritiem*
- Edwin Leidelmeijer, *Business Development Manager Grondgebonden*
- Donald Trouerbach, *Business Development Manager Lucht*
- Matthijs Olde, *Business Development Manager Informatievoorziening en Politie*
- Peter Huis in 't Veld, *Business Development Manager Internationaal*
- Frans Kleyheeg, *Adviseur Europese zaken*
- Seema Sahadew Lall, *Manager*
- Nicole Rosbergen, *Managementassistent*
- Eveline Bos, *Communicatiemanager*
- Sander Zijlstra, *Communicatie adviseur internationaal*
- Paul de Witte, *Adviseur Duurzaamheid*

Algemeen Bestuur Stichting NIDV

- drs. R.W. Knops, *voorzitter*
- R.F.M. Keulen MBA, *Damen Naval*
- ir. G. van der Molen, *Thales Nederland*
- ir. W. Riemersma, *CGI*
- SBN b.d. M. G. L. H. Tossings, *TNO*
- S. Hamminga, *Robin Radar*
- ir. R.J. van Baaren, *ADSE Consulting & Engineering*
- drs. I. Veerman, *Van Halteren Metaal BV*
- ing. A. Hijwegen, *TriOpSys*
- ir. A.J. de Jong, *Delft Dynamics B.V*
- E. Scheeren, *GKN Aerospace*
- P. van Breugel, *Veribus*

Secure communication wherever you are

High assurance communication systems
for government and defense forces

Scan QR code to
read more about
our solutions

SECTRA